

ro »Črni križ pri Hraastovcu«. Bralcom »Slov. gospodarja« je ta povest znana, zato je zanimanje za to prirediteljsko povest veliko. Vstopnina je zelo nizka in znaša 2 in 4 Din, tako da je omogočeno prav vsakemu, da se udeleži te gledališke predstave. Vabimo vse od blizu in daleč!

Cenjeni naročniki!

Vsem, ki ste že obnovili naročnino za leto 1934, iskrena hvala!

Vsem, ki je še niste obnovili, sporočamo sledeče:

1. Iz pravilnika o zavarovanju ste že spoznali, da je v letu 1934 zavarovan dotični celoletni naročnik, ki je vsaj tekom meseca januarja 1934 imel plačano vso naročnino »Slovenskega gospodarja« do konca leta 1934. Taka je pogodba in izjeme ne bo!

2. Težki časi in vedno večja draginja za papir, ki ga moramo uvažati, nas sili, da lista ne moremo nikomur pošiljati brezplačno. Ako ga kdo sedaj res na noben način ne more plačati, naj nam sporoči s kartico, kedaj ga bo lahko plačal, da ga počakamo. Kdor pa lista ne misli več imeti, je pa njegova dolžnost, da pove, da ga ne bo več imel. Zato naj na ovitek, kjer je njegov naslov, napiše: Nazaj, ne sprejme več! Toda tega naj nihče ne stori, ako res že ni tako skrajna sila, da bi se res ne dalo nikjer več najti za časopis, ki je vendar vsakemu kulturnemu človeku nujno potreben.

Za bodoče torej velja:

»Slovenski gospodar« bodo prejeli nadalje le oni, ki so naročnino že plačali, ali pa pišejo, da jih za naročnino čakamo. Vsem drugim bomo morali list ustaviti.

Prosimo vas torej še enkrat, da kmalu poravnate zastalo naročnino, ki znaša za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16 in za četrt leta 9 Din.

Uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru.

nem delu, kjer so škodljivci, ki izsesavajo iz grozdja sok. Neznano je, zakaj odletel ta metulj tisoče km in vedno dalje proti severu v kraje, v katerih hombaž sploh ne prospeva, kakor n. pr. v Kanadi. Uganka te žuželke selivke še ni rešena.

Starorimska brisača.

Samo eden komad starorimske ročne tkanine so odkrili pred kratkim v povsem nepokvarjenem stanju. Gre za belo brisačo iz dobe rimskih cesarjev. Tkanina je dolga 1,20 m, široka 60 cm, je popolnoma slična našim

Naročajte

»Nedeljo«

konjem in je že par let sem naravnost onemogočil s pošteno barantijo ciganske mešetarije in goljufije.

Oče Ropoša so bili na domačiji Godrnje, videli, kaj in koliko poseda v Bakovcih, niso pa znali povedati: ali je Jurij oženjen ali še samec? Cigani so zopet klevetali, da ima po vseh večjih kručevskih taboriščih kar cele turške hareme. Svojo pravo ženo je napodil z bičem od hiše, kakor hitro se je pokrčil in se prepričal, da imajo Turčini prav s trditvijo: več žen bolje streže in neguje moža nego ena!

Torej le cigani so bili proti poštenju Godrnje; vsi drugi so bili odločno drugačnega mnenja. Pri splošni najboljši ljudski sodbi se ne smemo čuditi, da je bil živinski trgovec pri obisku Veržeja vsikdar gost pri Ropoševih. Ko so postali njegovi obiski pri »hauptmanu« pogostejši nego sicer, so buknile v javnost resne besede: Bogati Madžar bo presadil veržejsko cvetko na ogrska tla. Ako bo uspela snubitev, ne bo Godrnja le slobodnjak — še graščak, toliko bo posedal zemlje in suhega denarja.

Treba pibiti, da se je Jurij rad šalil v gostih s »hauptmanovo« Vido. Rad je pohvalil njeno mičnost ter postrežljivost, nikoli ni bil vsiljiv in očetu niti

Čeprav ste danes zdravi, lahko že jutri zbolite na gripo, angini itd. Mislite v tem slučaju na ASPIRIN tablete in na Bayerjev križ, ki Vam jamči za njihovo pristnost.

V. z. »JUGOFA« k. d., Zagreb, Gajeva 32. Oglas je registr. pod S. br. 437 od 10. I. 1934.

DOPISI

Limbuš pri Mariboru. V visoki starosti, stara skoro 75 let, je dne 12. t. m. zatisnila svoje trude oči vzorna žena Marija Peršon, previtkarica, stanujoča pri svojem sinu Ivanu Peršon, skrbnem posestniku in vrlemu kršč. možu na Laznici pri Limbušu. Svojo bolezen je z največjo potrpežljivostjo prenašala in je tudi brez vsakega smrtnega boja mirno v Gospodu zaspala. Pokojnica je bila vzor prave krščanske žene in matere. Cerkev je vse življenje ljubila nad vse. Vsak prvi petek se je redno udeležila cerkvene pobožnosti in naj je bilo še tako slabo vreme. A tudi ob drugih prilikah se jo je večkrat videlo pri sv. maši v iskreno molitev zatopljeno. Prelepe majniške pobožnosti in svitnice se je udeleževala vsak dan, če ji je v to le zdravje dopuščalo. Marijo, svojo patrono, je pristrčno ljubila, zato upamo, da ji je ona to njeno ljubezen tudi obilno plačala. Nad 40 let je skrbno gospodinjala ob

strani svojega že pokojnega moža na svojem prostranem posestvu z največjo marljivostjo in pridnostjo. Ko pa so jo jelo moči zapuščati, je izročila posestvo sinu, ki ga je z ostalimi otroci k krščanskemu duhu vzgojila. Dne 14. t. m. smo jo spremili na njeni zadnji poti k večnemu počitku na limbuško pokopališče. Spreveda se je udeležila ogromna množica faranov in drugih, znak, kako so pokojno vsi ljubili in spoštovali. V lepem govoru se je od rajne ob odprtem grobu poslovil vlč. g. župnik Andrej Bračič, povdarjajoč posebno njeno veliko pobožnost, skromnost, ljubezen do cerkve in do Marije. Počivaj, draga mamica, mirno v hladnem grobu in večna luč Ti naj sveti!

Zgornja Sv. Kungota. Kljub hudi krizi v naših krajih je šolska božičnica za revne učence in učenke še razmeroma lepo uspela. Vršila se je dne 12. t. m. v šoli. 128 šolskih otrok je bilo obdarovanih z različnim blagom in božičnim kruhom v skupni vrednosti Din 2409. Iskrena zahvala gre plemenitim darovalcem: banski upravi v Ljubljani, družbi sv. Cirila in Metoda, g. trgovcu Josipu Senekoviču, gđc. trgovki Anici Leber, vsem blagim

omenil ni, da bi gojil kake resne namene z njegovo edinko.

In Vida sama! Kaj naj rečemo? Kje na svetu je dekle, kateremu ne prija, ako mu dvorjani boljši možki na neprisiljen, naraven način? Jurij je bil zastavne postave, po madžarsko mustačast in že tako šrbavih zob, da se mu je zatikal jezik v vrzel spodnje čeljusti pri hitrejšem pripovedovanju, katerega je dvigal v takih slučajih iz pesti zobnih šrbini z glasnim tleskom, ki je vplival zelo neprijetno na tako nežno čut, kakor ga je posedala Vida.

Sicer je pa Vida v svojem srcu že volila in bi ne bila izvolila drugače, četudi bi bil pokrit Jurij z zlatim perjem in bi mu tekla jezik kakor slavčku pri petju.

Nikakor ni prenašnjeno, če zaupamo čitateljem, da sta že nagibala stara Ropoša k Godrnji, če bi ta res kedaj povprašal, in to čisto iz naravnega razloga: Madžar je bil bogataš daleč segajočega ugleda ter vpliva; zastavonoša Franc le pošten kmečki sin, ki bo nekaj šele po predaji Ropoševine.

vaščanom in vaščankam, tvornici »Zlatorog« in pekovskemu mojstru g. Rudolfu Smonigu v Svečini. Bog plačaj tudi cenjenemu učiteljstvu za trud, ki ga je imelo s to človekoljubno prirediteljo!

St. Ilj v Slov. goricah. Vzoren viničar je bil 74letni Leopold Likavec. Ves je bil zraščan z vinogradom, ki je bil izročan njegovi skrbi. Govoril je s trstjem kakor z otroci; od zore do mraka je posvečal vse svoje odlične veščine rasti in lepoti vinograda. Delo in molitev, v tem je bila neprekinjenost njegovega življenja. 25 let je bil zvest, udan in sposoben uslužbenec šentiljskega župnika g. svetnika Evalda Vračka. V ponedeljek popoldne je bil pogreb blagopokojnega Likavca iz mariborske bolnišnice na pohreško pokopališče. Mrtvaški spreved je vodil šentiljski župnik g. E. Vračko, ki je svojemu zvestemu Likavcu govoril na grobu prirčne in tople občutene poslovilne besede. Rajni je bil tudi vsa leta naročnik »Slovenskega gospodarja«. Naj v miru počiva!

Sv. Marjeta ob Pesnici. Na sedmini rajnega Gregorja Polanca so nabrali za Dijaško kuhinjo 152 Din. Bog plačaj!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Dolgo se že nisimo Trojčani oglasili, g. urednik, ne mislite, da spimo ali da smo že vsi pomrli, čeprav nas je lani, kot že 50 let ne, zapustilo 64 sofaranov; krstov smo imeli lani 46, porok 28. — Na novega leta dan smo pokopali Terezijo Sirk iz trga, teden pozneje pa Marijo Golob, družbenico dekliške Marijine družbe. Pogreba se je udeležilo nad 30 belooblečenih deklet. Pred hišo in na pokopališču so naše vrle cerkvene pevke zapele svoji sestri ganljive pesmi. V miru počivajta! — Ustanovili smo fantovski odsek Katoliške akcije, ki šteje nad 20 članov. Odsek se pripravlja za igro »Čevljare«, ki jo bo vprizoril na pustno nedeljo. Na igro že sedaj opozarjamo in domačine ter sosede vabimo, da se bodo do solz nasmejali. — Sedaj ob začetku novega leta skrbimo, da bodo v naše domove dohajali le krščanski časopisi in dobre knjige. Naročimo si tudi Mohorjeve knjige. Kdor še hoče knjige družbe sv. Mohorja iz leta 1933, jih dobi 6 knjig za 20 Din, sezite po nje! Dobite jih v župnišču. Naročimo si »Naš dom«, posebno priporočljiv list za kmečko mladino, ne pozabimo pa tu-

di našega priljubljenega »Slovenskega gospodarja«; nikakor se ne sme pri nas število njegovih naročnikov znižati, ampak znatno povečati. Proč od nas protiverski listi, sezimo le po dobrih listih in knjigah. — Obolel je naš organist g. Ernest Majhenič, ki je šele leta 1932 prišel iz celjske glasbene šole. Takoj po prihodu iz šole je zbral nad 30 pevcev in jih tedensko 2—3krat večal. Naš zbor je vsako nedeljo pri obeh službah božjih krasno in mnogo zapel. Seveda je še zboru tu pa tam kaj manjkalo, a s pogostimi vajami se vsak nedostatek popravi. G. organistu želimo skorajšnjega okrevanja, njegovim pevcem pa vztrajnosti. — Obiskali so nas tudi te dni kurji uzmoviči; pri posestniku Pučku v trgu so pokradli 11 kokoši. Orožništvo stvar preskušuje.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Pa naj še kdo reče, da je Sv. Trojica zakotna vas! Kaj še! Daleč naokoli znani trg je! Saj ima pošto s telegrafom in celo telefonom in še druge važne iznajdbe 20. stoletja. Vendar pa se zdi, da ta pošta s tolikim obratom ne zadostuje več naši fari, ali pa je morda tudi današnja kriza mnogo pripomogla k temu, da so si nekateri ljudje umislili nov način, kako čim hitreje dobiti kake vesti, četudi izmišljene, ter jih kar mogoče hitro razširiti do slednjega kota trojiške fare. Ta nov način, če ga smemo tako imenovati, je one vrste pošta, katere glayni organ je oni del človeškega telesa, ki je vedno moker, dasiravno je pod skrbno streho in ima svoj sedež za močno ograjo zob. Seveda pa ta važni organ veliko preveč sili preko ograje in se najraje giblje v času, ko ni potrebe, v času pa, ko je potreba, da bi ga spravili v delo, pa navadno trdovratno miruje in uživa zasluženi počitek, ki si ga je s pretirano vneto opravljanja krvavo zaslužil. Vest, ki jih ta pošta raznaša po fari, so tako malo resnične, kakor malo je verjetno, da bo človek kdaj postal absolutno razumski gospodar nad tem upornim porednežem. Da je temu tako, se navaja v dokaz dejstvo, kako se je okoli novembra l. l. raznesla po župniji vest, da so pripeljali v trojiški samostan neko na smrt bolno osebo. Vsak, ki le malo uporablja svoje možgane, bo takoj ugovarjal, češ: nevarno ali celo na smrt bolnih ljudi pač nikamor ne prevažajo. Le, če je še kaj upanja, da ozdrave, jih spravijo v

bolnico. Take bolnice pa še zaenkrat Trojica nima. Pa tudi trojiški samostan ni namenjen za bolnico, kjer bi tuji čakali na smrt ali pa na ozdravljenje. Pa ta vest, ki je popolnoma neutemeljena, še nekaterim ne zadostuje. Raztrosili so novico, da je dotična oseba že v smrtnem boju, da so jo po prevozu spravideli, da so ji prižgali svečo, ki naj bi ji svetila preko temnega praga smrti v jasno večnost. In še mnogo drugih govoric kar dežuje. No, oseba, ki je že dalje časa ni pri Sv. Trojici, naenkrat umira v trojiškem samostanu. V kakšno smešnost zablodi človek, ki noče trezno uporabljati svojih možgan, vda pa se slepemu gonu svojega jezika! Vest o mrtvaški sveči bi se dala takole razložiti: Mogoče se je kakšni butici, ki ima posebno »skrb in sočutje do bolnikov«, sanjalo. V svojih mučnih sanjah je gledala vsega izčrpanega bolnika, kako umira in še v zadnjem hipu pridrvi rešilni avto ter odloži v trojiškem samostanu z življenjem in smrtjo se borečega človeka. Vse to se godi ponoči in v temi je treba luči, sicer bi se lahko zgodilo, da bi prevozniki, ki samostanskega poslopja ne poznajo, zanesli »na smrt bolno osebo« kam v kuhinjo, klet ali pa celo na podstrešje. Luč so morali imeti! Ko se taka sanjava butica zbudi, hitro naobrbe svoje grozne sanje na kako osebo ter jo obsodi na smrt. Iz navadne petrolejke pa, ki jo še rabimo v krajih, kjer ni elektrike, se v glavicu z bujno domišljijo poraja grozna misel na mrtvaško svečo ter jo potisne v roke osebi, ki ji je v sanjah blodila po trdni glavi. Sanje so velika reč, enakovredne resničnemu dejstvu in jih je treba obesiti na veliki zvon, ter raztrobiti kot dovršen čin. — To je samo drobec od onih vest, ki se trosijo z mrzlično naglico po trojiški fari. Oseba, ki služi kot predmet tolikemu postu nekaterih za opravljanje vnetih oseb, prosí, naj se s temi praznimi govoricami enkrat za vselej preneha. Če že nimajo toliko sočutja do bolne osebe, potem naj vsaj prihranijo nepotrebne skrbi bitjema, ki s trpečo osebo najbolj čutita.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Tik pred Božičem se je za vedno poslovila od nas Liza Pulko, kmetica-užitkarica-vdova v Sv. Lovrencu, stara 58 let. Bila je sestra blagopokojnega g. dekana Martina Medveda, ki je bil uprav dva meseca pred njo pokopan v Laporju. — Dne 10. t. m. smo spremili v cerkev in

Da niso bili obiski Godrnje v Veržeju pri Ropoševih samo kupčijskega ter prijateljskega značaja, ampak so koreninili v globokejših namenih, se je pokazalo hitreje, nego bi bil kdo pričakoval ali mislil.

Jurij je bil zopet v gostih pri »hauptmanovih« čez noč. Drugo jutro je oddirjal na konju, kakor bi ga podil sam zlodej. Pri galopu skozi trg je psoval vsem prokletim Veržejcem očete in majke. Celo gnezdo ga bo pomnilo dolga leta! Jurjeve kletvice so si tolmačili Veržejci v tem smislu, da si je osmodil preveč zaljubljenega mustače pri Vidi, čeravno bi ga bila videla stara dva rada kot zeta in združitelja premoženja na obeh straneh Mure.

Poleg očeta in matere je zvedel iz Vidinih ust še Franc, da jo je poprosil ogrski mustačar ono jutro resno za spremstvo na življenski poti, ko je že imel zagotovilo iz ust staršev. Ona — Vida — mu je povedala na kratko, da nikoli, ker je že oddana in ji je obljava svetost!

Še cigan stari Marko Brajdič je zvedel za Jurjevo zavrnitev. Stopil je k očetu Karlu in mu zašepetal na uho, da je ravnala Vida prav. Zapaljeni

Oger je tolovajski glavar, mohamedanski babjek in spada že davno na najvišje vislice in nikakor ne kot zakonski mož ob stran krščanske Veržejke! Za pohvalo lastne hčerke je sunil gospodar Ropoša cigana, da je padel na zobe. Na tleh ležečega je brcal in bruhal vanj vse vraže in hudiče, ki so preslepili po ciganski coprniji njegovo edinko, da bo rajši kmetica nego graščakinja!

Opsovani, obrčani in s hudobci vred na dno pekla pregnani Marko Brajdič se je zmuzal previdno po vseh štirih iz Ropoševoga dvorišča. Zunaj na cesti se je šele upal postaviti na noge. Ciganske besede je streljal na glas proti nebu, tolkel z ного ob tla, pljuval na levo ter desno, grozil s pestjo proti Ropoševini in se zaklinjal ob koncu trga v slovenščini, da ga bo že pomnil kmetavzarski rovtar Ropoša! Hotel mu je oteži iz roparskih krempljev otroka; prejel je mesto hvaležnosti s kletvicami spremljane brce!

(Dalje sledi.)

Sirite „Slov. gospodarja“!

otiračem in opremljena na vsakem koncu s »franzami«. Brisačo so uporabili kot ogrinjalo za mrtvaško žaro, ki je bila zapečatenata ter napolnjena z balzomom iz kafe. Balzam je povzročil, da tkani na ni razpadla in se je ohranila do danes. V tem posebnem slučaju je vsebovala žara preostanke človeških kosti, katere so zbrali po sežganju mrliča. Navada balzamiranja trupla je bila v starem Rimu zelo redka. Zakaj so napolnili žaro, v kateri so bili koščeki kosti, še z balzomom, je nepojasnjeno. Dragoceno najdnino so oddali v muzej za starinoslovje v Rimu na ogled.

nato na kraj počitka častiljivega moža in do zadnje jeseni neustrašenega borca za Boga, za narod in njegovo pravico, Jakoba Tumpeja iz Sv. Lovrenca: 8 duhovnikov, med njimi njegov sin g. Andrej, daleč znani misijonar, ta čas v Belgradu, ter kot zastopnik misijonske družbe misijonar g. Godina iz Grobelj, sestri usmiljenke (tudi ena hči pokojnikova, dočim druga, usmiljenka v Belgradu, ni mogla priti), g. Miha Brenčič kot zastopnik Vzajemne zavarovalnice, ki jo je rajni tukaj tako lepo vpeljal, domači gasilci in mladane cela fara se je udeležila pogreba. Ob odprtem grobu je g. dekan Sagaj v jedrnatih besedah podal sliko moža, ki mu je celo življenje zares bilo služba božja: vzoren mož, oče-vzgojitelj in gospodar, neustrašen rodoljub ter neutrudljiv agitator za vsako dobro stvar skozi blizu pol stoletja. Vse je presojal nekako iz božjih vidikov, ne pa po osebnih koristih. Naj mu bo Bog obilen plačnik za vse dobro, kar je zanj in za narod in za posameznika storil v svojem 75letnem življenju, ko je že davno pred pozivom papeža Pija XI. dejansko vršil katoliško akcijo! Naj nam da nebo dosti takih mož!

Sv. Barbara v Halozah. Veliki zvon Sv. Barbare nam je naznanil žalostno novico, ki je pretresla celo našo župnijo. Umrli je iz naše srede vrl mladenič Marijine družbe Koletnik Janez iz Slatine. Bolehal je dalje časa na jetiki in odšel v večnost v najlepši dobi svojega življenja, 35 let star. Umrli je vrla mladenka Marijine družbe v dobi 34 let Pepca Blažek v Gradiščah. Pogreb blage Pepce je bil v sredo dne 17. t. m. Pogreb je vodil g. župnik Franc Grobler, ki se je poslovil od rajne s tako ganljivimi besedami, da ni nobeno oko ostalo suho. Obema rajnima svetila večna luč!

Sterjanci, p. Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Minulo je Novo leto, dan, v katerem si drug drugemu podajajo roke, želeč sreče, zadovoljstva in dolgega življenja na tem svetu, čeprav v solzni dolini. Minulo je nekaj dni in že so se oglasili zvonovi naše župnije ter naznanili žalostno vest o nenadni smrti blage žene Marije Janžekovič iz Sterjanec. Zato si tudi sosed šteje v svojo dolžnost, da ob tej priliki izpregovori par besed o življenju in smrti blagopokojnice. Rajna je bila priljubljena in ponižna ter se ni ponašala s tem, kar je posedala. Bila je dobra sosedka, zlata žena, zatočišče siromakov ter blaga mati številnih otrok, ne samo lastnih marveč tudi tujih. Več otrok, ki so bili takorekoč vrženi na cesto, je tukaj dobilo svojo mater, katerim je rezala kruh do onih let, v katerih so bili zmogni iti v svet ter so dosegli nekateri celo višje državne službe. Dne 6. t. m., ravno na god Svetih Treh kraljev, se je zadeta od kapi zgrudila na tla in po devetdnevni mučni bolezni, maziljena s sv. oljem, mirno v Gospodu zaspala. Njena duša se je presečila iz te solzne doline k ljubemu Bogu, v pravo, mirno, srečno in veselo domovino, kjer ne bo ne ločitve in ne selitve več. Njeno truplo pa smo dne 17. t. m. prepeljali k večnemu počitku. K sprevedu, ki ga je vodil od doma domači g. župnik ob asistenci drugih duhovnikov, in sicer: čč. gg. Janeza Gašpariča, stolnega kapelnika iz Maribora; Kranjca iz Maribora in kaplana Šketa pri Vel. Nedelji, je sledil govor na njenem domu g. profesorja Vesenjaka, kateri je opisal njeno življenje ter podal tolažilne besede ostalim. Ob odprtem grobu je govoril domači župnik č. g. Josip Rehar v srce segajoče besede. Da pa je bila pokojnica res vsega spoštovanja vredna, je kazala tolika udeležba ljudi, kakor se še menda ni nahajala na tem pokopališču. Zatorej izrekam v imenu

žalujoče rodbine dolžno zahvalo vsem, zlasti v prvi vrsti Vam čč. gg. duhovnikom, za Vašo požrtvovalnost, da ste se odzvali klicu ostalega moža ter za v srce segajoče besede; dalje cenjenemu pevskemu zboru za ganljivo žalostinko, vsem darovalcem vencev in slednjic vsem, ki ste storili zadnje korake za rajno. Naj vam ljubi Bog povrne z nebeškimi darovi. Blagopokojnici pa podeli večni mir in pokoj in večna luč naj ji sveti, naj počiva v miru! Ohranimo jo v trajnem spominu! Žalujoči rodbini izrekamo naše sožalje!

Šmartno pri Velenju. Redkokedaj se oglašimo s kakšnim dopisom pri uredništvu »Slov. gospodarja« iz te lepe naše župnije. Kljub temu, da je naš list zelo razširjen in priljubljen našim kmetiskim in delavskim stanovom, se moramo tudi včasih zgledati s kakšnim dopisom pri uredništvu, da tudi širša javnost izve naše resne in žalostne novice. — Dne 6. januarja je preminul daleč na okoli znani in spoštovani posestnik in hotelir g. Ivan Rak v Velenju. Kot najstarejši možki trga Velenje je v 81. letu starosti mirno v Gospodu zaspal. Da je bil priljubljen, dokaz temu je bila izvanredna udeležba pri njegovem pogrebu. Bog mu bodi milostljiv sodnik, rodbini in sorodnikom naše sožalje! — Minulo je pred kratkim časom deset let od tedaj, ko smo spremili k zadnjemu počitku od vzgledne krščanske in spoštovane Stropnikove hiše v Šaleku pokojnega očeta skrbnega gospodarja Petra Špetala. Kot zaveden katoličan, boritelj za kršč. vero ter neomagljivi delavec na vseh gospodarskih poljih je deloval nesebično kot občinski odbornik občine Velenje, kot načelnik kmetijske podružnice in kot predsednik izobr. društva v Šmartnem, za kar se ga še danes ljudstvo hvaležno spominja in mu želi večni mir. Nišo pa še zacelile rane žalosti Stropnikovi rodbini za pokojnim očetom, so že zopet nam naznanili zvonovi naše farne cerkve pretržno vest, da je neizprosna smrt pretrgala nit življenja v najlepši mladeniški dobi v 24. letu starosti sinu pokojnega Petra, Franceku Špetal. Najhujša sovražnica mladine jetika, katero si je pridobil pri svoji vestni službi kot električar pri drž. rudniku Velenje, mu je uničila najlepšo dobo življenja. Veličasten pogreb je bil dokaz, kako priljubljen je bil pok. France daleč na okoli. Pred hišo žalosti, v cerkvi in ob grobu mu je cerkveni pevski zbor, katerega član je bil, zapel žalostinke. Počivaj v miru, dragi France, mamiči in preostalim sožalje!

Šmartno ob Paki. Nesreče v naši sredini ali neposredni bližini so pogoste. Že med prazniki je ponesrečil Ivan Goričar, nekako 14 let star. Pomagal je v Slatinah svojemu očetu podirati drevo, ki je po nesreči padlo nanj in mu nalomilo rebro in mu močno pretisnilo drobovino. Njegova krepka narava si je ob skrbni domači oskrbi kmalu opomogla. — Dne 13. t. m. je ponesrečila majhna triletna Jozefa Ribarjeva, doma že v Skornem, kmalu od Gorenj. Padla je zvečer s klopi pri peči, udarila je z levo roko po tleh in si jo zlomila med zapestjem in laktom. Skrbni stariši, ki vedno pazijo na svoje tri otroke, so malo ponesrečenko takoj poslali k zdravniku, ki je naredil trdo obvezo na roko in bo gotovo kmalu dobro. — V Lokoviškem, oziroma v Šoštanjskem Penku je doletela nesreča Foršnerjevo rodbino. Domači hčeri je na ledu spodrsnila lestva, in hči je padla tako nesrečno, da si je zlomila desno roko in morala iti iskat pomoči za nekaj dni v bolnišnico.

Braslovce. Smrtno se je ponesrečil v Podvrhu Blaž Hribernik, po domače Olipovec. Po-

diral so bukve in se je ena porla na njega, tako da mu je zdrobilo lobanjo; bil je takoj mrtev. — Lanska dobra hmeljska kupčija se pozna tudi letos pri ženitvah. Imamo precej mladih ženinov in nevest na oklicih kot so: posestnik F. Strnad iz Gornih Grč in M. Puncer iz Spodnjih Grč, oba dolgoletna cerkvena pevca; F. Plaskan, posestnikov sin iz trga, in L. Piki, gostilničarka v trgu pri Brišniku; Turk Ivan iz Parizelj dobi nevesto iz St. Pavla; M. Leskovšek iz Podvrha se bo priženila h Golavšku v M. Magdalen. Nekaj jih pa še čaka na zadnjo nedeljo. Želimo vsem obilo sreče v novem stanu!

Luče pri Ljubnem. Poštni avto že dalje časa ni mogel k nam. Celjski avtobus je bolj korajžen; po parkratnem izostanku že zopet vedno pripiha do nas. Snega imamo 1 meter, na nekaterih mestih tudi dva, celo 2 in pol m visoko. V tem času spravljamo s planin les v doline za cvetočo pomlad, ko se začne splav. Cene lesu so zelo nizke z ozirom na druga leta. Tudi se prav pridno smučamo, posebno ob nedeljah kar mrgoli po vseh klancih ter njiivah naših šolarjev. — Lansko leto se nam je rodilo 54 otrok, 26 ljudi je umrlo in 16 parov se jih je poročilo. Poročenim želimo mnogo sreče in blagoslova, da bi bili vsi dobra drevesa ter rodili dobrega sadu naši ljubi domovini. — Premesčen je bil orožniški narednik g. Savinc v Južno Srbijo. — Obhajali bomo kmalu osemdnevne duhovne vaje.

Imeno. Umrli je tuk. dober občan in nad vse zgleden krščanski župljan g. Cvetko Jožef, posestnik in nekdanji župan. Zadnja leta ga je bolezen večkrat obiskovala in ga nazadnje tudi spravila v grob. Lepo spreviden s sv. zakramenti za umirajoče se je poslovil od svojih dobrih otrok, ki jih je že preje očetovsko blagoslovil. Nad vse ganljivo pa je s popolno udanostjo v božjo voljo in z voljnimi prenašanjem bolečin izdihnil svojo blago dušo. Kako je bil pokojni priljubljen pri vseh, se je videlo, ko so ga občani hodili kropiti in so ga spremili v častnem številu na pokopališče v spremstvu požarne brambe in množice občinstva. V slovo so mu zapeli cerkveni pevci ganljive žalostinke. Sedaj počiva prav v grobu, kamor je bila položena pred leti njegova žena! Uživaj večni mir in pokoj, blagi oče, preostalim pa naše iskreno sočutje!

Sv. Rupert nad Laškim. Gotovo je prvo, če človek v novem letu malo nazaj pogleda na stare leto: ga marsikaj uči in dovzetne ljudi tudi izmodri. Leto 1933 je bilo za nas trdo in težavno, da ga ne bomo kmalu pozabili. Pa smo se navzlic vsem tesnobam še dokaj živo gibal; le glejte: 93 otročičkov je priromalo v naše hribe in stiske, dečki in deklice skoro na pare: 46 in 47. Odromalo pa je v večnost samo 38 oseb, 17 moških in 21 žensk, med njimi 14 otrok. Mi ljubimo svoje hribe in težave, zato se je tudi lepo število mladih ljudi vpreglo v zakonski jarem (ali pa bi znabiti boljše rekel: rajt): 14 parov je bilo doma poročenih, 9 ženinov pa je v sosednih župnijah poiskalo neveste. Sprevidenih je bilo 62 bolnikov, sv. obhajil se je razdelilo 11.800. — Tudi beremo radi, se učimo in kratkočasimo: naš dobri prijatelj in stari znanec »Slovenski gospodar« je prihajal v nad 100 izvodih k nam; in s posebnim povdankom Vam naj povem, g. urednik, da je Janušova božična priloga za nas vse naravnost vesel dogodek, katerega vselej težko pričakujemo in se potem radujemo in smejemo še dolgo časa! Ljudje pravijo enoglasno: Bog nam ohrani dobrega gospoda še dolga leta! »Glasnika« prihaja k nam 30, »Bogoljub« 30, »Domoljub« 5, »Sadjarja« 10. Mohorjeve

družbe 50; nekaj smeti v podobi slabih listov je kajpada tudi pri nas; saj mora rogač posod imeti mlade! — Celo pretečeno leto 1933 nas je več ali manj ilačilo mokrotno vreme, tudi toča nas je obiskala 22. avgusta in pošteno naklestila naše vinograde in sadonosnike, da se še zdaj troštamo samo z mokro vodico! Sedaj nas stiska zima brez konca in kraja, živina zmrzuje v hladnih hlevih, ker si nismo mogli spraviti stelje. A največja nezgoda nas je zadela z novo razmejčitvijo občin; cela župnija je razkosana na tri občine. Z novo obliko je pri nas zadovoljen samo eden človek ali pa največ dva. Najbolj umestna bi bila komasacija Sv. Ruperta in Svetine, ki sta že od nekdanj ena župnija, štejeta skupno 2191 prebivalcev in v vsakem oziru, gospodarskem, terenskem in duševnem, spadate skupaj. Ker nova občinska postava dopušča spremembe sedanje oblike občin, bodo vsi uvidelni ljudje v naši župniji zastavili vse svoje moči (in so to že tudi storili), da postavnim potom pridemo do pravice: ena župnija, ena občina. — Dne 6. t. m. je umrl v celjski bolnišnici tuk. posestnik Andrej Hercog, po domače Andrejka, pri Sv. Petru št. 45. Dne 8. decembra m. l. mu je zgorel hišni hram; kot prevžitkar se je nato porival po raznih hišah, se v hudi zimi do smrti prehladil in umrl v celjski bolnici. — Dne 14. t. m. pa je po dolgem bolehanju preminul ugleden mož Jožef Oblak, bivši posestnik in gostilničar »na keldru«, v 60. letu svoje starosti. Po svoji odločnosti in podjetnosti si je pripravil čedno gospodarstvo, kot izboren lovec je marsikateremu zajčku upihnil luč življenja in marsikatero zvito lisico prekanil, da mu je morala dati svoj topli kožuh, sedaj pa je smrt pomerila nanj svojo puško. Lepo se je dobri Oblak pripravil na smrt in krščansko umrl v nedeljo dne 14. t. m. Veliko število prijateljev, znancev in domačinov ga je spremljalo na njegovi zadnji poti. Vrla šentrupertska moža, počivajta v miru!

Pišec. Pa še naj kdo reče, da ni naš Fricl korenjak. Bilo je okrog praznikov. Že davno nima Fricl »mokrega« v kleti, toda zaskominalo ga je po njem. In ne bodi len, pot pod nogel! Tam okrog Sv. Barbare je veliko hramov in v vseh je bilo toliko »mokrega«, da ga je Fricl pošteno dobil pod klobuk. Ali kako razigrane volje vam je bil, a kako je domov prišel, pa le ni znal. Toda takoj se je znašel, ko ga je boljša polovica povprašala: Kje ti je klobuk? In korajžno se je odrezal: Kje? Tako dolgo sem popival, da sem se klobuk zapil! Pa komaj je skončal, že je priletelo poleno v hrbet. S Friclnovo boljšo polovico se pač ni šaliti. Kaj je hotel? Podplate je pokazal, da še ni več polen iskalo ležišča na njegovem hrbtu in po rebrah. Bog pomagaj, če včasih grmi in treska, da le toča ne dela škode. Pa vam je ne da te svoje boljše polovice naš Fricl za 100 drugih. In sedaj hodi okrog brez klobuka, da ga lahko spoznate, gospod urednik, če ga srečate. — Tudi rodili, umirali, možili in ženili smo se v preteklem letu. Vsak dela bilanco na pragu novega leta, naj jo še mi sporočimo na tem mestu. Pokopali smo 32 faranov in sicer: 19 moških in 13 ženskih. Poročilo se je 26 parov. Rojenih je bilo 98 in sicer: 55 moških in 43 ženskih. Med temi jih je precej takih, da je Fricl vzkliknil, ko je zvedel za nje: Sedaj pa itak velja: Beži fant, dekle gre! — Tudi smuk je pri nas doma. Toda posebne vrste. Po glavni ulici Pišec namreč ob ugodnem snegu niti Fricl ni varen presenečenj. Saj mu je ob neki taki priliki neka družbica hotela prikrajšati njegove krake, a se ga premočno drže. Tako se je samo znašel v občestnem jarku, a boljša polovica je imela doma več dni posla,

da mu je z obkladki, pa ne z obkladki polen, ozdravila njegove noge. Pa se vam drsa vse: mlado, staro, ravno in kruljavo. Pravi živžav je včasih na cesti. Prjditite si še Vi, g. urednik, pogledat ta špas, ki je zlasti imeniten, če se zvrne kup nadebudnih sankaric. — Pa pustimo to. Povedati moram, da smo postali prav napredni, ko smo z januarjem letošnjega leta ustanovili kmetsko-nadaljevalno šolo pod vodstvom agilnega šol. upr. g. Janka Roškarja. Prva je ta šola te vrste v našem srezu. To bodo sedaj naši fantje in možje kmetovali! Kar okrog 35 jih redno obiskuje pouk. Poučujejo pa na šoli sledeči gg.: Roškar, Medved, Cizel, Dirnbek, Kene in Retzer. Nekateri izmed njih se kot absolventi kmetijskih šol kar dobro postavljajo. Vse breme šole je pa na ramah g. J. Roškarja, a ob strani mu v pomoč stojita gg. Medved in Cizel. Led je prebit, začetek storjen. Uspehi bodo pa kmalu vidni, upajmo da v ponos voditelju in ostalim, ki na šoli sodelujejo, in tudi onim, ki so šolo omogočili.

Iz zagrebške torbe. Ljubljanske, najbrž tudi mariborske mlekarice se radi pritožijo, da imajo slabe čase. Pa so še vedno gospe in gospodične v primeri s svojimi sestrami, ki zalagajo z mlekom zagrebško mesto. Vozil sem se te dni proti Karlovcu z devetim vlakom. To se ti nabije ljudi, pa vse najbolj v zadnji voz, ki nosi napis: Zagreb—Split. Za mnoge je seveda Split že prva postaja, čeprav je pisano: Remetinec. Take so kajpak te kumice, snahe in strine, da se vsaka boji, da bo s svojimi kanglami morala teči za vlakom, ki ji bo kar pred nosom zginil, čeprav je še pol ure in več do odhoda vlakovega. Zato seveda v najbližnji vagon. Neverjetno, koliko je prostora pod klopmi takegale voza. Ne moreš razumeti, od kod toliko kangelj, ko ženske brez konca žlobudrajo, izstopajo na postajah vse do Jaske. Pa sem povprašal eno tako kumo, kako gre njeno delo. »Ej slabo...« Pa res ni nič kaj sijajno. Zjutraj ob štirih že se sirota otovori s svojim bremenom: takole 40 litrov mleka. Potem pa ta strašni drindaj po Zagrebu od ene do druge hiše, da je gotova do pol devetih, potem pa zopet domov. Pa to bi še bilo, če bi bil tudi kak zaslužek. Mleko proda po 1.70 do 2 Din. Plača ga po 1.25 Din. Imela bi torej kakih 20 Din od 40 litrov, če bi ji njene »mušterije« plačale posebej vožnjo in prevoz, ki jo stane mesečno približno 600 Din. Tako je delo in zaslužek zagrebških mlekaric. Toliko, da prinese otrokom včasih belega kruha, ki jim je znamenje sreče, katero uživajo zagrebški židje... — Pa še o služkinjah eno. Pred nekaj dnevi je prišla v Zagreb iskati službo. Tam nekje iz srca Dolenske. Pa bi že lako vedela, kam naj bi se obrnila. »Naš dom« bi ji dal najboljšo streho in najlepše zavetje in pomogel do skorajšnje službe. Vedela je ona zanj, pa se ji zdi, da je ta »Naš dom« za njo premalo nobel. No, lep dobiček je napravila! Šla je na Goljek, kjer je tudi zavetišče za dekleta, ki iščejo službo. Svoje stvari je pustila v garderobi na postaji in krenila na Goljek. Tisti nesrečni listek, s katerim je bilo spravljeno njegovo bogastvo, se ji je izmuznil iz žepa, morda ne sam... Tam gori na Šalati pa je par dni nato dobil neki človek neki kovček z različno vsebino, in tudi precej vrednih stvari je bilo notri. In pismo, namenjeno neki slovenski služkinji. To pismo je nato pokazalo pot dalje. Ko je dobila naslovnica pismo, se je kar prestrašila, ker si ni mogla misliti nič dobrega o tem, kako je mogla lastnina njene prijateljice priti tja gori. Morda umor! Kdo ve kaj? Pa se je dekle nazadnje le srečno našlo in z veseljem spet dobilo nazaj izgubljene predmete. Ne ve-

Modne liste,

liste za ročna dela vseh vrst, kupujte in naročajte v knjigarnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru: **Toroška cesta 5 — Aleksandrova cesta 6 — Kralja Petra trg 4.**

do in ne vedo dekleta, da ni vseeno, kam se kdo zateče in kod hodi. Za dekleta najboljše prehodno bivališče je ravno »Naš dom« v Beograjski ulici 10. Samo 10 Din stane na dan, pa je tudi na varnem. Pa še to-le: Slabe so plače, ki si jih more katera obetati v Zagrebu. Ne rečem, so dobre in poštene gospe, ki pošteno plačajo, a ne vse. Te dni je neko dekle šlo v službo za 70 Din mesečno. — Malo je medsebojnih stikov med zagrebškimi Slovenci, pa se delajo vedno novi. Gori pri Sv. Roku se sreča vedno več obrazov. Pa tudi nekje drugje srečaš svojega poznanega: v jeronimski dvorani. Takole dvakrat vsak mesec se spleča iti tja, da vidiš na odru slovensko predstavo. Oder slovenski, gledalci slovenski, kakor doma nekje, tudi znanci in prijatelji iz domačega kraja. Prihodnjo nedeljo dne 28. januarja priredi slovenske dekliška Marijina družba igro »Prisegama«, ki bo zopet zbrala prav veliko hvaležnega občinstva. — Tako lepa nada je vstala Zagrebčanom, da bodo imeli poceni, kaj poceni, skoro zastonj, prečudne japonske ropotije in vsakdanjih potrebščin, ki bi jih pripeljali sem Japonci. Pa so se računni menda nekako zmedli, ker ostane središče japonske trgovine za Balkan še vedno na Dunaju, kjer ima svojo centralo največji japonski bogataš Mitsui. — Starokatoličani so praznovali v nedeljo svojo desetletnico, odkar v naši državi priznani. Govorili so o svojih »borbah in zmagah« in o velikih nalogah za bodočnost. Pravijo, da so oni tisti, ki imajo od Boga nalogo, da v sebi zedinijo katoliško in pravoslavno cerkev. No, vsekako so si privzele lepo nalogo... samo da jih je za to delo malo, zelo malo. Pa njihovi duhovniki imajo preveč svojih osebnih skrbi, ker morajo skrbeti za otroke in ženo...

Koledar Slov. gospodarja je pošel!

Toda lahko zopet izide, ako se priglasijo vsaj 500 naročnikov!

Priporočamo torej vsem, ki res hočejo vzeti ta koledar, da se sedaj odločijo. Mi moramo koledar na novo staviti, zato se moremo odločiti za novo izdajo samo pod pogojem, ako dobimo vsaj 500 naročnikov. Obračamo se tem potom na naše prijatelje in zaupnike, ki so koledar že imeli kedaj v razprodaji, da zberejo naročila. Koledar ima tako bogato vsebino, da je bil ves razprodan in moramo sedaj pripravljati drugo izdajo. Tudi prosimo, da bi se zglasili gg. trgovci, ki bi ga vzeli v prodajo. Kdor ga bo vzel gotovo količino v prodajo, ga bo dobil po primerni ceni in poleg tega še brezplačen inserat v primerni velikosti v »Slov. gospodarju«. Vsako leto so hranilnice naročile koledar, tudi letos ga naj, pa dosedaj še ni bilo dosti priglasov.

Do konca tega meseca bomo zbirali naročila in nato za ono število, ki se